

- 7 JUL 1993

IDENTIFICATION OF SPECIFIC ANTIGEN OF
PSEUDOMONAS PSEUDOMALLEI AND MONOCLONAL ANTIBODY PRODUCTION
FOR THE DIAGNOSIS OF MELIOIDOSIS

PACHARIN RUGDECH

อภินันท์นาการ

งาน

มหาวิทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE
(MICROBIOLOGY)

IN

FACULTY OF GRADUATE STUDIES

MAHIDOL UNIVERSITY

1993

Copyright by Mahidol University

23103

ชื่อวิทยานิพนธ์ แอนติเจนจำเพาะสำหรับเชื้อ *Pseudomonas pseudomallei*
และการผลิตโมโนโคลนอลแอนติบอดี เพื่อใช้ในการวินิจฉัยโรค
melioidosis
ผู้วิจัย พิชรินทร์ รักเดช
ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
สถิตย์ สิริสิงห์ D.M.D., Ph.D.
สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชิวิน พร.ด.
วันที่สำเร็จการศึกษา 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนี้ วิธีการทางอิมมูโนวิทยาที่ใช้ในการวินิจฉัยโรคmelioidosis ชนิดเฉียบพลัน ยังให้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่มีแอนติเจนที่จำเพาะต่อเชื้อก่อโรคมานี้ และทำให้วิธีการทางอิมมูโนวิทยาที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ต้องใช้แอนติเจนชนิดหยาบจากตัวเชื้อก่อโรคมาตรวจหาระดับของแอนติบอดีในน้ำเหลืองของผู้ป่วย จึงทำให้ได้ผลที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ทำจึงได้เตรียมโปรตีนจำเพาะขนาด 19.5 กิโลดาลตัน (fractionated 19.5-kDa antigen) จากแอนติเจนชนิดหยาบที่ได้จากตัวเชื้อแบคทีเรียก่อโรค (unfractionated *P. pseudomallei* whole cell antigen) เพื่อใช้ในการพัฒนาการตรวจวินิจฉัยโรคmelioidosis ให้ได้ผลดีขึ้น แอนติเจนจำเพาะที่เตรียมขึ้นนี้ได้นำไปใช้ในการตรวจหาระดับแอนติบอดีในน้ำเหลืองของผู้ป่วยmelioidosis ชนิดเฉียบพลัน (acute septicemic melioidosis) โดยวิธี indirect ELISA โดยเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากผู้ป่วยที่ติดเชื้อแบคทีเรียชนิดอื่น และใช้ผลที่ได้จากการตรวจหาระดับแอนติบอดีโดยวิธีเดียวกันนี้ทั้งในกลุ่มคนปกติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีเชื้อแพร่ระบาด และในกลุ่มคนปกติที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่แพร่ระบาด เป็นค่าปกติ (baseline) ผลบวกจากการตรวจด้วยวิธีนี้จะต้องมีค่า (O.D. value) มากกว่าค่าเฉลี่ยของ O.D. ของกลุ่มคนปกติบวกด้วย 2 เท่าของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{x} + 2 S.D.$) และการตรวจโดยวิธีนี้ใช้น้ำเหลืองที่เจือจางเป็น 1:250 จากผลการทดลองพบว่าแอนติเจนจำเพาะให้ผลเป็นที่น่าพอใจคือมีความไว 92%, ความจำเพาะ 91%, ค่าของคนเป็นโรคที่ตรวจได้ผลบวก 81% และค่าของคนปกติที่ตรวจได้ผลลบ 96% เมื่อคำนวณจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มคนปกติที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่ระบาด หรือมีความไว 82%, ความจำเพาะ 96% ค่าของคนเป็นโรคที่ตรวจได้ผลบวก 94% และค่าของคนปกติที่ตรวจได้ผลลบ 87% เมื่อคำนวณจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มคนปกติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค

ในการศึกษานี้ ยังได้มีการผลิตโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อแอนติเจนชนิด
หายาบของเชื้อก่อโรคขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาวิธีการตรวจหาแอนติเจนในผู้ป่วย
เมลิออยโดสิส จากผลการศึกษาพบว่าโมโนโคลนอลแอนติบอดี 5F8 ที่ผลิตขึ้นมานั้น
มีความจำเพาะต่อเชื้อ *P. pseudomallei* ทั้ง 56 สายพันธุ์ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
5F8 เป็นโมโนโคลนอลแอนติบอดีชนิด IgM และสามารถทำให้ตัวเชื้อก่อโรคเกาะ
กลุ่ม (agglutinating antibody) จากการทดสอบคุณสมบัติโดยวิธี immuno-
fluorescence test พบว่า 5F8 สามารถจับอย่างจำเพาะที่ผิวของเชื้อก่อโรค
จากการนำ 5F8 ไปใช้ในการตรวจหาแอนติเจนโดยวิธี B-SA ELISA (Biotin-
Streptavidin ELISA) พบว่าวิธีนี้จะสามารถตรวจหาระดับของแอนติเจนได้ต่ำ
สุดที่ความเข้มข้น 12.5 นาโนกรัม/มิลลิลิตร และข้อมูลขั้นต้นที่ได้จากการตรวจหา
ระดับแอนติเจนในปัสสาวะของคนปกติที่ผสมแอนติเจนในปริมาณต่าง ๆ เชื่อว่าวิธีนี้
สามารถใช้ตรวจหาระดับแอนติเจนในสิ่งส่งตรวจที่เป็นปัสสาวะได้ อย่างไรก็ตาม
วิธีนี้จะใช้ตรวจหาระดับแอนติเจนในสิ่งส่งตรวจของผู้ป่วยที่เป็นโรคเมลิออยโดสิสชนิด
เฉียบพลันได้ ผลดีหรือไม่จะต้องทำการทดลองโดยใช้สิ่งส่งตรวจเหล่านั้นมาทดสอบ

Thesis Title Identification of Specific Antigen of *Pseudomonas pseudomallei* and Monoclonal Antibody Production for the Diagnosis of Melioidosis.

Name Pacharin Rugdech

Degree Master of Science (Microbiology)

Thesis Supervisory Committee

Stitaya Sirisinha D.M.D., Ph.D.

Surasakdi Wongratanacheewin Ph.D.

Date of Graduation

May 28, B.E. 2536 (1993)

ABSTRACT

The currently used serodiagnostic methods for acute septicemic melioidosis are not yet reliable and satisfactory because of the unavailability of specific antigen. Most reports depend largely on the use of crude unfractionated bacterial extract for the detection of serum antibodies. In this study, fractionated 19.5-kDa antigen was prepared from unfractionated whole cell antigen of *P. pseudomallei* and evaluated for its potential usefulness in the diagnosis of acute septicemic melioidosis. The antigen was used for detecting antibody in sera from patients with acute septicemic melioidosis by indirect ELISA and the results were compared with those from patients with other bacterial infections, using normal human sera from either endemic or nonendemic areas of infection as a baseline. The results were considered positive if the O.D. value of a 1:250 serum dilution were higher than mean +2SD. The fractionated 19.5-kDa antigen exhibited

satisfactory results with 92% sensitivity, 91% specificity, 81% positive predictive value and 96% negative predictive value based on a background obtained with normal sera from the nonendemic area. These value were 82% sensitivity, 96% specificity, 94% positive predictive value and 87% negative predictive value based on normal sera from the endemic area.

Monoclonal antibodies were produced by immunizing BALB/c mice using unfractionated whole cell antigens with a purpose of developing specific reagent for antigen detection. Several specific clones were established and the 5F8 was selected for detailed study because it was highly specific for *P. pseudomallei* and could detect all 56 isolates currently available. It was IgM agglutinating antibody and could bind to the surface envelope of *P. pseudomallei* (detected by immunofluorescence test). This MoAb could be used successfully for detecting antigen based on B-SA ELISA method at the antigen concentration as low as 12.5 ng/ml. The preliminary data using an artificial mixture of antigen with urine or serum from normal individuals showed it to be promising for detecting antigen in the urine. However, whether or not this method will be useful in the diagnosis of acute melioidosis depends on further investigation when clinical specimens are available for analysis.